

עפ"ג 54430/09/19 - עבד נתשה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

18 בדצמבר 2019

עפ"ג 54430-09-19 נתשה(עציר) נ' מדינת ישראל

בפני כב' ס.הנשיאה, השופט אליהו ביתן - אב"ד

כב' השופטת יעל רז-לוי

כב' השופטת גילת שלו

עבד נתשה (עציר)

המערער:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

פסק דין

המערער, תושב חברון כבן 27, הודה, כי במהלך חודש מרץ 2019, בעת ששהה בישראל שלא כדין, ביצע עבירות סמים במקום עבודתו בעסק לשטיפת כלי רכב באשדוד. בהזדמנות מסוימת הוא סיפק לסוכן משטרתי סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל של כ-0.3 גרם נטו, לצורך התרשמות מהחומר; מספר ימים לאחר מכן, החזיק סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל של כ-33.2 גרם, שלא לצריכתו העצמית; ויומיים לאחר מכן מסר לסוכן המשטרתי סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל 200 גרם בתמורה ל-7,500 ₪ ותוך כדי כך הבחין בשוטרים וברח מבלי לקבל את הכסף.

בהתאם לכך, הוא הורשע בעבירות של אספקת סם מסוכן, לפי סעיפים 13 ו-19 בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים"); סחר בסם מסוכן, לפי סעיפים 13 ו-19א בפקודת הסמים; החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א)-ו(ג) רישא בפקודת הסמים; וכניסה ושהייה בישראל שלא כדין, לפי סעיף 12(1) בחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952.

התביעה טענה לחומרת מעשי המערער בנסיבותיהם, ביקשה לקבוע מתחם עונש הולם לכל אירוע בנפרד - לעבירת אספקת הסם מתחם הנע בין 4 ל-12 חודשי מאסר בפועל; לעבירת החזקת הסם, מתחם הנע בין מאסר בעבודות שירות ועד 8 חודשי מאסר בפועל; ולעבירת הסחר בסם והשהייה הבלתי חוקית בישראל, מתחם הנע בין 8 ל-18 חודשי מאסר בפועל; ועתרה להטיל על המערער עונש ברף העליון של כל אחד מהמתחמים ובמצטבר, וכן להפעיל מאסר על תנאי והתחייבות שהוטלו על המערער בהליך קודם, ולהטיל עליו מאסר על תנאי, קנס, פסילת רישיון נהיגה והתחייבות להימנע מעבירה.

ההגנה טענה לסוג הסם, וציינה שבמקרה זה הסמים הגיעו לסוכן משטרתי ולא לצרכנים. טענה, כי יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד לכלל האירועים. טענה, כי מדיניות אי ההפללה הנוהגת בנוגע לשימוש בקנאביס והשיח הציבורי הכללי בנושא זה, צריכים להשפיע על העונשים המוטלים בעבירות הנוגעות לסם הקנאביס. הפנתה לפסיקה וטענה כי מתחם העונש ההולם נע בין 8 ל-20 חודשי מאסר בפועל. טענה כי המערער נכנס לישראל לצורכי עבודה ולא על מנת לבצע עבירות סמים. כי הוא קיבל אחריות על מעשיו וכי תנאי המאסר לתושב זר קשים יותר מהרגיל. ועתרה להטיל על המערער עונש בחלק התחתון של המתחם ועד לשנת מאסר בפועל.

בית המשפט קבע כי מדובר במסכת אירועים אחת. ציין את חומרת העבירות בהן הורשע המערער ואת מדיניות הענישה הנוהגת לגביהן, תוך התייחסות לסוג הסם וכמותו, מספר העסקאות, שיטת הפעולה, פוטנציאל הנזק, ומידת האשם של המערער. דחה את טענת המערער הנוגעת להפחתת עצמת מסוכנות סם הקנאביס בהתחשב בשיח הציבורי על לגליזציה. וקבע כי מתחם העונש ההולם למעשי המערער נע בין 12 ל-30 חודשי מאסר. בשיקוליו לעונש, בית המשפט התייחס לגילו הצעיר של המערער ולהודאתו, ומאידך, לעברו הפלילי, הכולל הרשעות קודמות בעבירות שב"ח, בגינן אף ריצה עונשי מאסר, לעובדה כי המערער ביצע את העבירות בעת שמאסר על תנאי תלוי ועומד נגדו, ולצורך בהרתעת המערער והרבים, וגזר על המערער 20 חודשי מאסר בפועל - 18 חודשים על העבירות בתיק זה וחודשיים מהפעלת מאסר על תנאי בן 3 חודשים, חלקו בחופף וחלקו במצטבר. ועונשים נלווים.

מכאן הערער.

בא כח המערער טוען כי עונש המאסר שהוטל על המערער חורג מרף הענישה הנוהג בעבירות דומות. לטענתו מדיניות אי ההפללה בעבירות הקשורות לסם הקנאביס צריכה להשפיע על ענישת כלל העבירות הנוגעות לסם זה, שכן, ברקעה מחלוקת בענין הנזק הנגרם מהשימוש בקנאביס ומידתו. טוען כי מיקום עונש המאסר של המערער בתוך מתחם העונש ההולם, גבוה מהראוי. מציין את גילו של המערער, את העובדה שעברו הפלילי נוגע בעיקר לעבירות כניסה ושהייה בישראל, ואת הודאתו ולקיחת האחריות, וטוען כי מאסרו כמי שאינו תושב ישראל, צפוי להיות קשה במיוחד. ומבקש להקל בעונש המאסר של המערער.

המשיבה ביקשה לדחות את הערער, ציינה כי המערער ביצע את העבירות שבועות ספורים לאחר שחרורו ממאסר של 4 חודשים על עבירת שהייה בלתי חוקית בישראל, ולחובתו חמש הרשעות קודמות, וטענה שהעונש שהוטל על המערער מוצדק.

עינו בהודעת הערער, בפרוטוקולי הדיונים בבית המשפט קמא ובגזר דינו של בית המשפט קמא, ושמענו את טיעוני הצדדים, ובאנו למסקנה שדין הערער להידחות.

התמונה העולה מעובדות כתב האישום המתוקן בהן הודה המערער, הינה, של סוחר סמים המנצל את מקום עבודתו בשטיפת מכוניות, אליו מגיע הקהל הרחב, לסחור בסמים. תהליך רכישת אמון הקונה, תוך אספקת כמות מסוימת של סם בחינם, לטעימה, כפי שבא לביטוי במקרה זה, מלמד על עיסוק שיטתי בסחר בסמים ועל רצון לשמר לקוחות, ולא על מכירה חד פעמית מזדמנת. גם כמויות הסם הבלתי מבוטלות שהמערער החזיק וסיפק לסוכן המשטרה תומכות בכך.

מדיניות הענישה בעבירות הסחר בסמים הינה של החמרה, ולא בכדי. השימוש בסמים פוגע במשתמש, בסביבתו ובחברה בכללה, ומיתון התופעה הוא אינטרס ציבורי מהמעלה הראשונה.

טענות ב"כ המערער כי "מדיניות אי ההפללה הננקטת בנוגע לשימוש בסם הקנאביס משקפת שינוי בגישה הערכית לשימוש בסם הקנאביס", וכי "ישנה לכל הפחות מחלוקת בדבר הנזק הנגרם כתוצאה משימוש בקנאביס, ובוודאי ישנו יכוח על מידת הנזק", שגויות מהיסוד ואינן מקובלות עלינו.

עיון בהצעת חוק הסמים המסוכנים (עבירת קנס מיוחדת - הוראת שעה), התשע"ח-2018, מלמד את ההיפך. נתונים ומחקרים מהארץ ומרחבי העולם מלמדים על קיומו של מתאם סטטיסטי בין שימוש בקנאביס לבין נזקים בריאותיים המתבטאים בתחומים הפיזיולוגיים, נפשיים, קוגניטיביים, ותפקודיים. ההסתברות למעורבות משתמשי קנאביס בתאונות

דרכים גבוהה מהרגיל. וקיים מתאם בין שימוש בקנאביס לפגיעה ביכולת הלמידה, עליה בתחלואה, והשגת הישגים נמוכים בלימודים ובעבודה, וכן התפתחות סכיזופרניה ומצבים פסיכטיים, וחשיבה והתנהגות אובדנית.

מכלול סכנות ודאגות אלה לא השתנה, וממילא ברור שהצורך בנקיטה בפעולות שיביאו לצמצום השימוש בקנאביס, שריר וקיים.

תיקון החוק נועד איפוא לצמצם את השימוש בקנאביס ובשום פנים ואופן לא להרחיבו או להתייחס אליו בסלחנות. הנחת המחוקק, על יסוד המלצות הצוות שבחן את מדיניות האכיפה בנוגע לשימוש בקנאביס, היתה, שדרך האכיפה הקבועה בחוק החדש תשיג בצורה טובה יותר את יעד צמצום היקף השימוש בסם.

העולה מהאמור הוא שאין בשינוי החוק כדי להשפיע על מדיניות הענישה בעבירות הסמים הנוגעות לסם הקנאביס, בוודאי לא על עבירות הסחר בסמים.

הדברים הנכוחים שנאמרו בענין זה בע"פ 2596/18 **זנזורי נ' מדינת ישראל** (12.8.18) מדברים בעד עצמם -

" ... לפני סיום, ארשום הערת אזהרה לפני הצרכנים והמשתמשים. ריבוי המקרים המובאים לפנינו בעת האחרונה - של גידול, ייצור והפקת קנבוס לשם הפצה ומכירה, כמו גם הפצה ומכירה של קנבוס תוך שימוש באפליקציית ה'טלגראס', מעוררים את התחושה, הגם שאינה מגובה בסטטיסטיקה או במחקר אמפירי, כי המדיניות שבאה לידי ביטוי בחוק הסמים המסוכנים (עבירת קנס מיוחדת - הוראת שעה), התשע"ח-2018 (שתחולתו ביום 1.4.2019) - זלגה שלא בטובתה למחוזות אחרים. צרכנים ומשתמשים ואנשים נורמטיביים, שבעבר לא היו נכונים ליטול על עצמם סיכון להסתבך בעולם הפלילי, נכונים כיום לילך צעד נוסף ולהפוך למגדלים ולסוחרים בסם. זאת, מתוך תפיסה שגויה כי מדובר ב"סמים קלים", ובהינתן הטכנולוגיה המאפשרת מכירה והפצה קלה ו"סטריילית" של סמים. **ברם, סחר בסמים הוא סחר בסמים. ידע כל מי שמהרהר בדרכים לעשיית כסף קל, כי מדיניות הענישה לא השתנתה ובית המשפט רואה בחומרה עבירות של סחר והפצה של סמים מסוכנים, גם סמים "קלים", תוך הטלת ענישה משמעותית ומרתיעה. צרכנים ומשתמשים - ראו הוזהרתם."**

מעשי המערער הנוגעים לעבירות הסמים, חמורים, ומידת אשמו של המערער גבוהה.

לכך יש להוסיף את העובדה שהמערער תושב חברון והוא נכנס לישראל ושהה בה שלא כדין, ושלמערער עבר פלילי על כניסות חוזרות ונשנות לישראל ושהייה בה שלא כדין, ובזמן ביצוע העבירות בתיק זה היה תלוי ועומד נגדו מאסר על תנאי על כניסה לישראל שלא כדין.

נוכח מכלול הנתונים והנסיבות, ובהתחשב בעונשים הנהוגים בעבירות בנסיבות דומות - כמפורט בין היתר בגזר הדין של בית המשפט קמא - עונש המאסר שהוטל על המערער איננו חורג מהמידה הראויה ואיננו רואים עילה להתערב בו.

הערעור נדחה.

ניתן והודע היום כ' כסלו תש"פ, 18/12/2019 בנוכחות הנוכחים.

עמוד 3